

Szegedi Ítéltábla

Bf.III.89/2024/5.

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2024. március 18. napján megtartott tanácsülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A testi sértés büntette miatt *Terhelt1* ellen indított büntetőügyben a Szolnoki Törvényszék 2023. november 23. napján kihirdetett 12.B.947/2021/74. számú ítéletét *megváltoztatja* akként, hogy a vádlott szabadságvesztését 3 (három) év 4 (négy) hónapra *súlyosítja*.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú eljárás során felmerült, vádlott által fizetendő büntügyi költség összege helyesen: 516.111,- (ötszáztizenhatezer-egyszáztizennegy) forint.

Az ítélettel szemben fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] A Szolnoki Törvényszék a 2023. november 23. napján kihirdetett 12.B.947/2021/74. számú ítéletével *Terhelt1* vádlottat testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulata] miatt 2 év 8 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és a vádlott a büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Kötelezte a vádlottat 516.109,- Ft büntügyi költség állam részére történő megfizetésére.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor az alábbiak szerint.

[3] Az ügyészség Terhelt1 vádlott terhére súlyosítás végett, a szabadságvesztés tartamának lényeges felemelése érdekében; míg Terhelt1 vádlott és védője – egyezően – enyhítés végett, felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

[4] A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Főügyészség képviselője fellebbezésének indokolásában kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés tartamának meghatározása során indokolatlanul tért el jelentős mértékben a büntetési tétel középértékétől pusztán arra hivatkozással, hogy Terhelt1 vádlott büntetett előélete nem képez olyan mértékű súlyosító körülményt, amely hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabását indokolná.

[5] Ebből is következően álláspontja szerint a törvényszék nem a valós nyomatékának megfelelően értékelte a vádlott terhére többszörösen büntetett előéletét; azt a körülményt, hogy valamennyi elítélésére erőszakos bűncselekmény miatt került sor; továbbá azt, hogy a bűncselekmény elkövetésekor vele szemben ugyancsak erőszakos bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás volt folyamatban. Mindezek alapján a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamának lényeges súlyosítását indítványozta azzal, hogy azt a büntetési tétel középértékéhez közelítő tartamban indokolt meghatározni.

[6] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.370/2023/6. számú átiratában az ügyészség által a vádlott terhére bejelentett fellebbezést – annak indokolásával egyezően – fenntartotta, míg az enyhítés érdekében bejelentett védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Indítványozta, hogy az ítéltábla mellőzze annak enyhítő körülményként történő értékelését, hogy a sértett sérüléseivel összefüggésben nem alakult ki a sértett életveszélyes állapota; Terhelt1 vádlott részbeni ténybeli beismerő vallomása helyett pedig a bűnösség részbeni beismerésére kiterjedő vallomás enyhítő körülményként történő értékelésére tett indítványt. Statisztikai adatok felhívása mellett kifejtette azon álláspontját, mely szerint helyesen járt el a törvényszék akkor, amikor a testi sértések országos és helyi elszaporodottságát súlyosító körülményként a vádlott terhére értékelte.

[7] A fellebbviteli főügyészség képviselője átiratában kiemelte, hogy Terhelt1 vádlott büntetett előéletű; személy elleni erőszakos bűncselekmények elkövetése miatt korábban már többször elítélték; a cselekményt ittas állapotban és durva módon – a már földön fekvő és ennek folytán érdemi védekezés kifejtésére képtelen sértett sérelmére – valósította meg; továbbá azt a vele szemben folyamatban volt büntetőeljárás hatálya alatt követte el, mely körülmények együttesen nem indokolják a büntetési tétel középértékétől történő jelentős mértékű eltérést. Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg akként, hogy a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát súlyosítsa, az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit pedig hagyja helyben.

[8] A büntetés súlyosítása érdekében bejelentett ügyészi fellebbezés alapos, míg a fellebbviteli főügyészség átiratában írtak túlnyomó részben helytállóak.

[9] A másodfokú bíróság a fellebbezéseket tanácsulésen bírálta el [Be. 598. § (2) bekezdés].

[10] Tekintettel arra, hogy a fellebbezések bejelentésére a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján – kizárólag a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést támadva – került sor, ezért a másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdésére figyelemmel az ítéletnek csak a fellebbezésekkel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül [korlátozott felülbírálat].

[11] A korlátozott felülbírálat azonban – a Be. 590. § (5), (5a) és (7) bekezdéseiben rögzített keretek között – kiterjedt az elsőfokú bírósági eljárásra, illetve ennek körében azon eljárási szabályok megtartásának vizsgálatára, amelyek megsértése esetén az ítéletet a Be. 607. § (1) bekezdése, a Be. 608. § (1) bekezdése, valamint a Be. 609. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül kell helyezni; továbbá a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására, illetve az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre vonatkozó rendelkezésekre is.

[12] Ennek során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést.

[13] Figyelemmel arra, hogy a fellebbezéseket kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be, ezért a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította [Be. 591. § (2) bekezdés a) pont].

[14] Mivel a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tények és a korábbi büntetéseiire vonatkozó adatok – a Be. 561. § (3) bekezdés b) és c) pontjaiból következően – nem képezik a tényállás részét, ezért az ítéltábla – Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint eljárva, a rendelkezésre álló ügyiratok tartalma alapján – az elsőfokú ítélet ezen megállapításait az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette.

[15] A Szolnoki Városi Bíróság 3.Bk.706/2010/4. számú jogerős (összbüntetési) ítéletével megállapított szabadságvesztést 2013. július 7. napjával kell kitöltöttnek tekinteni {elsőfokú ítélet [3] bekezdés 5. pont}.

[16] A eljárást segítő1 Bűnügyi Osztályán 1881/2020. bü. számon indult büntetőügyben a megalapozott gyanú közlésére 2020. október 8. napján került sor; ezen eljárás időközben megszüntetésre került {elsőfokú ítélet [3] bekezdés 6. pont}.

[17] Terhelt1 vádlott érzelmileg és indulatilag labilis személy, ez azonban nem éri el a személyiségzavar szintjét. A vádlott kizárás és korlátozás nélkül képes volt cselekménye következményeinek felismerésére, illetve arra, hogy ezen felismerésnek megfelelően cselekedjen.

[18] A törvényszék az általa megállapított – megalapozottságát illetően a másodfokú bíróság által a fentiekben írtak szerint nem vizsgált – tényállás alapján helyesen következtetett Terhelt1 vádlott bűnösségére, és a terhére megállapított bűncselekmény jogi minősítése is megfelelt a büntető anyagi jog szabályainak.

[19] Az elsőfokú bíróság jogi minősítéssel kapcsolatos indokolása - elsőfokú ítélet [19] bekezdése - szintén helytálló volt azzal a kiegészítéssel, hogy a bántalmazás módjára, az erőbhatások mértékére és a bántalmazás során támadott testtájéokra figyelemmel a vádlott egyenes szándéka kiterjedt a nyolc napon túl gyógyuló sérülés okozására is [Btk. 7. § 1. fordulat].

[20] Ami a büntetés felülbírálatát illeti, a törvényszék által számba vett bűnösségi körülmények korrekcióra szorultak az alábbiak szerint. Az ítéltábla a részbeni ténybeli beismerő vallomás helyett a bűnösség részbeni beismerését értékelte enyhítő körülményként [56/2007. BK vélemény II/11. pont], továbbá – helyesen – annak a körülménynek tulajdonított csekély mértékű enyhítő hatást, hogy az életveszélyes sérülés ellenére a sértettnél nem alakult ki életveszélyes állapot. A másodfokú bíróság mellőzte a vélt közérdek előmozdítása végett történő cselekvés enyhítő körülményként történő értékelését, további enyhítő körülményként vette ugyanakkor figyelembe az eredmény tekintetében fennálló eshetőleges szándékot [56/2007. BK vélemény II/10. pont].

[21] Az ítéltábla mellőzte a testi sértések országos és helyi elszaporodottságának súlyosító körülményként történő értékelését. Ennek indoka, hogy a bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. BK vélemény III/11. pontja értelmében az elszaporodottság csak akkor értékelhető súlyosító hatásúként, amennyiben a köztudomás szerint az ügyben ebírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma *az elkövetéskor a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat*, vagy ha a számuk az adott területen *lényegesen magasabb volt az átlagosnál*. A hivatkozott kritériumoknak megfelelő köztudomású adatról ugyanakkor a másodfokú bíróságnak nem volt tudomása, és mindezt a fellebbviteli főügyészség átiratában rögzített statisztikai adatok sem alapozták meg.

[22] Az ekként kiegészített és helyesbített bűnösségi körülmények mellett helytállóan jutotta törvényszék arra az álláspontra, hogy Terhelt1 vádlott vonatkozásában a büntetési célok kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabásával érhetők el. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a többszörösen büntetett előéletű, korábban szintén erőszakos bűncselekményeket megvalósító vádlott vonatkozásában a büntetési célok a törvényi minimumot alig meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabásával is biztosíthatónak látszanak. Mindezen körülményeket értékelve, figyelemmel az elkövetés konkrét körülményeire is, a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés enyhítésére nincs lehetőség, annak tartama eltúlzottan enyhe, ezért azt – a rendelkező részben írtak szerint – súlyosította.

[23] Helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor a szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt vádlottat méltatlannak találta arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen, és a közügyektől eltiltás tartama is arányos. A törvényszék ezzel kapcsolatos jogi indokolása ugyanakkor helyesbítésre szorul annyiban, hogy a mellékbüntetés alkalmazása egyrészt a Btk. 61. § (1) bekezdésén, másrészt pedig a Btk. 62. § (1) bekezdésén alapul {elsőfokú ítélet [26] bekezdés}.

[24] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása ugyancsak megfelelt az irányadó törvényi rendelkezéseknek azzal, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának ügydöntő határozatban történő rögzítése a Btk. 38. § (1) bekezdésén alapul, így ennyiben a törvényszék jogi indokolása kiegészítésre szorult {elsőfokú ítélet [25] bekezdés}.

[25] A fentiekben kifejtettekből következően az ítéltábla a súlyosítás érdekében bejelentett fellebbezést alaposnak ítélte, és az elsőfokú bíróság ítéletét – a Be. 606. § (1) bekezdése alapján eljárva – a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – helybenhagyta.

[26] Észlelte az ítéltábla, hogy a bűnügyi költség összegének meghatározása során a törvényszék számítási hibát vétett, ami a költségjegyzék 14. tételszáma alatt bejegyzett tétel összegének költségjegyzékbe történő téves felvezetéséből adódik. Mindezek alapján az ítéltábla megállapította az elsőfokú eljárás során felmerült, vádlott által fizetendő bűnügyi költség helyes összegét.

[27] Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. § (1)-(2) bekezdésein alapul.

dr. Nagy Erzsébet
a tanács elnöke

dr. Kóbor Jenő
előadó bíró

dr. Katona Dorottya
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.III.89/2024/5. számú ítélete és a Szolnoki Törvényszék 12.B.947/2021/74. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerőre emelkedett.

Szeged, 2024. március 18.

dr. Nagy Erzsébet
a tanács elnöke